

ಲಾಟರಿಗಳ (ವಿನಿಯಮ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1998

16.11.2009ರ ಭಾರತ ವಿಶೇಷ ರಾಜಪತ್ರದ IXನೇ ಭಾಗದ 1ನೇ ವಿಭಾಗದ 41ನೇ ಸಂಪುಟದ 1ನೇ ಸಂಬಂಧಿತಲ್ಲಿ 24 ರಿಂದ 27ರ ವರೆಗಿನ ಮಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಪ್ರಕರಣಗಳು:

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ
2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು
3. ಲಾಟರಿಗಳ ನಿಷೇಧ
4. ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಲಾಟರಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬಹುದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು
5. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾರಾಟದ ನಿಷೇಧ
6. ಲಾಟರಿಯ ಸಂಘಟನೆ ಇತ್ಯಾದಿಯ ನಿಷೇಧ
7. ದಂಡನೆ
8. ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೀಯವಾದವುಗಳು ಮತ್ತು ಜಾರ್ಮಿನೀಯವಲ್ಲದವುಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು
9. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು
10. ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರ
11. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ
12. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ
13. ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆ

ಲಾಟರಿಗಳ (ವಿನಿಯಮನ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1998

(1998ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 17)

[7ನೇ ಜುಲೈ, 1998]

ಲಾಟರಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಇದು, ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ನಲವತ್ತೊಂಬತ್ತನೇಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡೆಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:-

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಲಾಟರಿಗಳ (ವಿನಿಯಮನ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1998 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

(3) ಇದು 1997ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2 ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಭರ್ಚಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದ ಹೊರತು,-

(ಎ) "ಲಾಟರಿಯ ಬಂಪರ್ ಡ್ರೆ" ಎಂದರೆ ಲಾಟರಿಗಳ ಇತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಡ್ರೆ ಸಂಭರ್ಚದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಬಹುಮಾನದ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಹುಮಾನದ ಹಣವನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಹಬ್ಬದ ದಿನದಂದು ಅಥವಾ ಹಬ್ಬದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ವಿಶೇಷ ಸಂಭರ್ಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಲಾಟರಿಯ ವಿಶೇಷ ಡ್ರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ;

(ಬಿ) "ಲಾಟರಿ" ಎಂದರೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬಹುಮಾನದ ಅದೃಷ್ಟದ ಆಯ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಚೀಟಿ ಎತ್ತುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿನ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ;

(ಸಿ) "ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು" ಎಂದರೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ.

3. ಲಾಟರಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.- 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿದುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಲಾಟರಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

4. ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿ ಲಾಟರಿಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬಹುದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.- ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟಿ ಲಾಟರಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬಹುದು, ನಡೆಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮೂವರ್ ಪ್ರಕಟಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಒಂದಂತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್‌ನ ಅಧಿಕೃತತೆಯನ್ನು ಸುವಿಶ್ವಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಂಕಿತ ಮತ್ತು ಲಾಂಬನವಿರುವ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

- (ಸಿ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿತರಕರ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಏಜೆಂಟರ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲೆ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;
- (ಡಿ) ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;
- (ಇ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಲಾಟರಿಗಳ ಡ್ರಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ತಾನೇ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು;
- (ಎಫ್) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡದಿರುವ ಅಥವಾ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸದೇ ಇರುವ ಒಮ್ಮೊನದ ಹಣವು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವತಾಗತಕ್ಕದ್ದು;
- (ಜಿ) ಡ್ರಾಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;
- (ಹೆಚ್) ಯಾವುದೇ ಲಾಟರಿಯು ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಡ್ರಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲಿ;
- (ಇ) ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಲಾಟರಿಗಳ ಡ್ರಾಗ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನದ ಅವಧಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು;
- (ಜೆ) ಲಾಟರಿಯ ಒಂಪರು ಡ್ರಾಗ್ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲಿ;
- (ಕೆ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು.

5. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾರಾಟದ ನಿಷೇಧ.— ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಡೆ, ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯವು ಸಂಘಟಿಸುವ, ನಡೆಸುವ ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

6. ಲಾಟರಿಯ ಸಂಘಟನೆ ಇತ್ತಾದಿಯ ನಿಷೇಧ.— ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸಂಘಟಿಸುವ, ನಡೆಸುವ ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಲಾಟರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ 5ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

7. ದಂಡನೆ.— (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಲಾಟರಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದರೆ, ನಡೆಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರೆ, ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕೆಂಳಿ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡಿರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ತನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಯುಕ್ತ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿದ್ದನೆಂದು ಅವನು ರುಚಿವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲಿ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವನ ಯಾವುದೇ ನಿಲ್ದಾರಿತೆಯ

ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆದಿದೆಯಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ಆತನು ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು.

(3) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಸಂಪಟಿಸಿದ, ನಡೆಸಿದ ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಲಾಟರಿಯ ಏಂಟನಾಗಿ ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಜಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ವಿಶರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಆತನು, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾಲ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಯಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು.

8. ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞ್ಯೋಯವಾದಪ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಮೀನೀಯವಲ್ಲದಪ್ರಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕಾದ್ದು.— ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವು ಸಂಜ್ಞ್ಯೋಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಜಾಮೀನೀಯವಲ್ಲದ್ದೂ ಆಗಿರತಕ್ಕಾದ್ದು.

9. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.— (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಂದು ಕಂಪನಿಯ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಮತ್ತು ಆ ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ಆವನು ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತರಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಆ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಭಾರದೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಾನು ಎಲ್ಲ ಯುಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೆನೆಂದು ಅವನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಾದ್ದಲ್ಲ.

(2) (1)ನೇ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ಯಾವನೇ ನಿರ್ದೇಶಕ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮೃತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮೃತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅವರ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಕೆತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಆರೋಪಿಸಬಹುದಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ಆವನು ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕಾದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:— ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ,—

(ಎ) “ಕಂಪನಿ” ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಇದು ಫರ್ಮ್ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಫರ್ಮ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ “ನಿರ್ದೇಶಕ” ಎಂದರೆ ಫರ್ಮ್‌ನ ಒಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರ.

10. ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರ.— ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ಅಥವಾ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

11. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.— (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪ್ರತಿದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದಂಥಿಂದಿಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರದ ಅಧಿವೇಶನದ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಾರಣನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಬ್ಬರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಡೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಬ್ಬರೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಆ ನಿಯಮವು ಆ ತರುವಾಯ, ಹಾಗೆ ಮಾಪಾರಣಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾಪಾರಣ ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ಆ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

12. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.— (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವುಂಟಾಗದಂತೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:—

- (ಎ) 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎಫ್) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಬಹುಮಾನದ ಹಳವನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು;
- (ಬಿ) 4ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಲಾಟರಿಗಳ ಡ್ರಾಗ್ಲಿಗೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು; ಮತ್ತು
- (ಸಿ) ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳವು ಎರಡು ಸದನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಒಂದೇ ಸದನವಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

13. ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆ.— (1) ಲಾಟರಿಗಳ (ವಿನಿಯಮನ) ಅಧ್ಯಾದೇಶ, 1998ನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2) ಹಾಗೆ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಸದರಿ ಅಧ್ಯಾದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸಂವಾದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

* * * * *